

ком буде усвідомлення того, що компанія робить зараз і куди прагне прямувати у майбутньому.

Таким чином, можна говорити, що проектування бізнес-процесів є стартовою точкою розгортання процесу стратегічного розвитку малої фірми.

Література

1. *В. В. Ефимов*. Описание и улучшение бизнес-процесов. — Ульяновск, 2005.

УДК 330.341.2

Кужель М. Ю., к.е.н,
доцент кафедри менеджменту,
ДВНЗ «Київський національний університет
імені Вадима Гетьмана»
marinakuzhel@gmail.com

НАПРЯМИ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

АНОТАЦІЯ: Висвітлено еволюцію систем оцінки та розглянуто основні характеристики методів оцінки якості корпоративного управління, акцентовано увагу на доцільності застосування зваженого підходу при їх використанні та інтерпретації отриманих результатів.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: якість корпоративного управління, еволюція, рейтинги, ренкінги, індекс корпоративного управління.

АННОТАЦИЯ: Рассмотрена эволюция систем оценки и рассмотрены основные характеристики методов оценки качества корпоративного управления, акцентировано внимание на целесообразности применения взвешенного подхода при их использовании и интерпретации полученных результатов.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: качество корпоративного управления, эволюция, рейтинги, рэнкинги, индекс корпоративного управления.

ANNOTATION: The evolution of systems of assessment and the basic characteristics of methods for assessing the quality of corporate governance, also focused on the appropriateness of applying a balanced approach in their use and interpretation of the results.

KEYWORDS: quality of corporate management, evolution, ratings, rankings, index of corporate management.

Результативне та ефективне корпоративне управління створює передумови формування інвестиційно привабливих і конкурентоздатних національних компаній, що можуть стати основною рушійною силою економічного зростання країни.

Аналіз літературних джерел свідчить про відсутність загальноновизнаної методики оцінки результативності та ефективності корпоративного управління, що в свою чергу сповільнює швидкість прийняття інвестиційних рішень і негативно впливає на темпи економічного зростання країни.

Еволюція систем оцінки якості діяльності компаній дозволила перейти від фінансових одиничних показників, що спочатку враховували лише рівень добробуту акціонерів (поточні грошові потоки, приріст вартості капіталу, розмір дивідендних виплат, рентабельність власного капіталу, рентабельність активів, рентабельність інвестицій, рентабельність і темп зростання продажів), а потім і інтереси всіх зацікавлені груп господарюючих суб'єктів в ефективності діяльності компанії (чистий дохід, показник економічної доданої вартості), до підходів, що враховують фінансові і не фінансові множинні показники та критерії (наприклад, «збалансована система показників») [1; 2].

Практика оцінки якості корпоративного управління свідчить, що найчастіше використовують інформаційно-аналітичні системи, які можна об'єднати в три групи: інтерактивні та дистанційні рейтинги (покликані забезпечити комплексну оцінку якості корпоративного управління — продукти Standart&Poor, Brunswick UBS Warburg та Інституту корпоративного управління); ренкінг (списки компанії, які впорядковують за обраним зведеним показником; комплексні дослідження (рейтинги компаній формуються за окремими компонентами якості корпоративного управління).

Рейтингові оцінки корпоративного управління набули поширення на початку 2000-х років у зв'язку з корпоративними банкрутствами і скандалами в США і розвинених країнах Європи [2]. Інтерактивний рейтинг, який користується повагою серед великих акціонерів, незважаючи на високу вартість його розрахунку, — являє собою оцінку корпоративного управління розроблену агентством Standard & Poor's. Для портфельних інвесторів Brunswick UBS Warburg розробляє що півроку власний рейтинг. Незважаючи на те, що він присвоюється учасником ринку, прозора методика розрахунку заслуговує на увагу, а тому вітчизняні

компанії, які потрапляють до рейтингу вважають цей факт своєрідним власним визнанням. Рейтинг корпоративного управління базується на публічній і приватній інформації та передбачає проведення аналізу по напрямках орієнтованих на аналіз ефективності взаємодії між керівництвом, радою директорів і акціонерами компанії та аналіз ефективності правової, регулюючої й інформаційної інфраструктури. Рейтинг оцінювання ефективності корпоративного управління GAMMA є конкретизацією попереднього рейтингу. Аналіз GAMMA проводиться на рівні окремих компаній і дає можливість визначити, якою мірою фактори сприятливі для розвитку практики корпоративного управління [3].

Українським інститутом розвитку фондового ринку (CGI) був розроблений індекс корпоративного управління одночасно для макро- і мікрорівнях національної економіки. Метою створення індексу корпоративного управління є визначення залежності між індексом корпоративного управління та якостями акціонерних товариств і ступеню відповідності принципам корпоративного управління діючих в країні законодавчих актів. Результати дослідження демонструють, зокрема, погіршення показників, що характеризують діяльність державних корпорацій, на тлі зростання частки компаній з високим рівнем індексу корпоративного управління — до 100 (12 %), хоча 50 % компаній стабільно демонструє показник на рівні 50—75.

Індекси, що знаходяться у широкому доступі, корисні для міноритарних акціонерів, адже частково дозволяють змодельовати поведінку ключових акціонерів. Проте, не варто зважати на рейтинги засобів масової інформації, зокрема ренкінг «Euromoney».

Широко використовуються показники, розраховані різними вітчизняними консалтинговими компаніями, рівня корпоративного управління емітентів — інформація про якість корпоративного управління в компаніях, акції яких обертаються на організованому ринку цінних паперів.

Звичайно, всі згадані методики мають свої сильні і слабкі сторони, адже єдиної універсальної методики оцінки рівня корпоративного управління не існує. Таким чином, зважаючи на особливості наведених методик, можна узагальнити основні складові оцінювання якості корпоративного управління, які є невід'ємною і вагомою частиною рейтингів, комплексних показників та індексів, що визначають якість корпоративного управління: структура власності підприємства (структура акціонерів, статус найбільшого акціонера), рівень концентрації власності; прозорість і доступність інформації; механізм здійснення корпоративного управлін-

ня підприємством; ефективність менеджменту; система контролю та управління ризиками корпоративного управління; наявність корпоративних конфліктів і ступінь дотримання прав акціонерів; наявність інвестиційних планів. Оскільки якість корпоративного управління чинить значний вплив на балансову і ринкову вартість компаній, системи її оцінки потребують ретельного і ґрунтовного підходу. Варто попередньо аналізувати обрану методiku розрахунку, перш ніж інтерпретувати її результати.

Література

1. Головина Я.С. Методика оценки качества корпоративного управления в украинских банках [Электронный ресурс]. — 2011 — Режим доступа: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/VUABS/2011/30_03_05.pdf
2. Мозговая Л.О. Методические подходы к оценке качества корпоративного управления предприятием [Электронный ресурс] — Режим доступа: http://www.economy.nayka.com.ua/index.php_operation=1&iid=4015.
3. Павлова С.В. Оценка уровня системы корпоративного управления с помощью интегрального индекса // Современные проблемы науки и образования. — 2013. — № 2; URL: www.science-education.ru/108-8956 (дата обращения: 26.03.2014).

УДК 339.1:658.8

Кузик О. В., к.е.н,
доц. кафедри маркетингу,
Львівський національний університет імені Івана Франка
kuzykol@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ МАРКЕТИНГОВОЇ КОМУНІКАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

АНОТАЦІЯ. Основним чинником забезпечення конкурентоспроможності підприємств стає ефективна система маркетингових комунікацій, яка характеризується широким застосуванням різних комунікаційних інструментів. Здатність раціонально організувати їх взаємодію стає запорукою успіху фірми на ринку сьогодні.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: маркетингові комунікації, стратегічне управління комунікаціями, принципи побудови комплексу маркетингових комунікацій.